

Mál nr. 145/2023

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti váttryggingar: Fjölskyldutrygging

Gildissvið váttryggingar. Undanþáguákvæði váttryggingarskilmála.

Gögn.

1. Málskot móttakið 19. apríl 2023 ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 11. maí 2023.
3. Bréf M dags. 26. maí 2023.

Málsatvik.

Í málskoti og meðfylgjandi minnisblaði dags. 23. ágúst 2021 lýsir M atvikum á þá leið að 31. júlí 2021 hafi hann verið úti að ganga með hundinn sinn eftir að hafa snætt kvöldverð í húsi foreldra sinna. Kveðst M hafa gengið frá húsi þeirra með vegi til austurs í átt að skógræktarsvæði. Á leiðinni hafi hundurinn farið inn um opið hlið inn á lóð sem tilheyrir bænum X. Þar hafi hópur fólks verið að skemmta sér og kona úr hópnum komið með hundinn og sagt við M að hann mætti ekki vera á svæðinu. Í kjölfarið hafi M haldið leið sinni áfram til austurs að skógræktinni þar sem hann var í dágóða stund. Hundurinn hafi svo farið aftur til vesturs yfir lélega girðingu inn á lóð sem tilheyrir bænum X. M hafi farið eftir hundinum en áður en hann náði honum hafi kona sem þar var fyrir tekið í ól hundsins og gengið með hann í átt að hliðinu. Kveðst M hafa gengið eftir henni og kallað til hennar en ekki fengið nein svör. Hann hafi því næst ætlað að teygja sig í öxl hennar en það næsta sem hann muni var að hann lá sárþjáður í jörðinni. Í kjölfarið hafi hópur fólks komið að honum og verið að tuskast í honum þar sem hann lá í jörðinni, m.a. með því að taka í jakkann sem hann var í og dangla í hann með fótunum. Kveðst M svo hafa verið dreginn af slóð sem liggur inn á reitinn og upp í gras þar sem hann hafi orgað af verkjum. Hann hafi svo hringt á sjúkrþjónsuppgjörsmiðstöð og beðið um lögreglu kl. 22:59. Áður en sjúkrþjónsuppgjörsmiðstöð og lögregla kom á staðinn hafi fólkið dregið hann út fyrir hlið. Kveðst M hafa talið að hann hafi farið úr mjaðmarlið, sem getur verið fylgikvilli mjaðmaaðgerðar sem M hafði gengist undir nokkrum mánuðum fyrir atvikið, síðar hafi þó komið í ljós að hann reyndist hafa lærleggsbrotnað. Lögregla tók ekki skýrslu af M á staðnum þar sem sjúkraflutningamenn voru að hlúa að honum í sjúkrabifreiðinni. Tekin var framburðarskýrsla af M þann 12. ágúst 2022. Þar lýsir hann því að þegar hann teygði sig í átt að konunni hafi einhver komið aftan að honum og hann fengið högg, eða spark í hægri hnésbótina með þeim afleiðingum að hann féll við. Hafi engin orðaskipti verið við viðkomandi og hann geti ekki lýst honum, þar sem hann kom aftan að honum. Enn fremur lýsir M því að hann hafi heyrt fólkið á svæðinu tala um að það þyrfti að samræma framburð sinn.

Lögregla tók framburðarskýrslur af nokkrum vitnum sem staðsett voru í gleðskapnum, m.a. konunni sem A segir að hafi dregið hundinn. Lýsir A atvikum á þá leið að hún hafi verið stödd á bænum X að hlusta á Helga Björnsson þegar M kom inn á svæðið með hund með sér sem hafi verið laus. Átta ára frænka hennar hafi orðið mjög hrædd við lausan hundinn og hún hafi því rætt við M um að vera með hundinn í bandi eða fara með hann. Segir hún að M hafi ekki verið sáttur með það en hann hafi verið verulega ölvaður og ekki viljað hafa hundinn í taumi, á endanum hafi M þó farið með hundinn. Sagði hún að einhverju síðar hafi M komið aftur á öðrum stað inn á svæðið en hundurinn hafi þá verið á undan honum inn á svæðið. Sagði A að þar sem hún hafði rætt við M áður hafi hún ákveðið að vera ekki að ræða mikið við hann og tekið í ólina á hundinum og leitt hann út fyrir hlið. Kveðst hún hafa sett hundinn út fyrir hliðið og verið að loka hliðinu þegar M kom aftan að henni og kippti í hana og snéri henni um leið og öskraði á hana að láta hundinn í friði. Í þann mund hafi maðurinn hennar, B, komið og tekið í öxlina á M og sagt honum að svona kæmi hann ekki fram við konuna sína. Sagði konan að M hafi verið í flipp flopp skóm og þegar hann snéri sér við hafi hann einhvern veginn flækst í fótunum á sjálfum sér og dottið. Í kjölfarið hafi fleira fólk komið að og hundurinn verið geltandi og virst hræddur, hún hafi því farið með hundinn til M en hann hafi þá rífið í höndina á henni og rífið þrjár gel neglur af auk þess sem hann hafi kallað hana ljótum nöfnum og sagt henni að láta hundinn sinn í friði. Hún hafi þá farið þar sem hún vildi ekki taka þátt í þessu lengur.

B lýsir atvikum á þá leið að þegar M kom í seinna skiptið hafi konan hans A, farið til M og beðið hann að fjarlægja hundinn. Hann hafi ekki samþykkt það og A hafi því tekið í ólina á hundinum og leitt hann

út að hliði. Segir B að M hafi fylgt henni eftir og B hafi fylgt þeim báðum þar sem hann taldi að þetta gæti stefnt í eitthvað slæmt. Sagði B að við hliðið hafi M tekið í öxlina á A og togað hana til sín, en A hafi verið hokin þar sem hún hafi haldið í hundinn. Sagði B að hann hafi verið nálægt og því gripið í vinstri öxl M og togað hann frá A. Við það hafi M snúið að honum og einhvern vegin þvælst um fæturna á sjálfum sér. M hafi verið mikið ölvaður og illa skóaður. Sagði hann M hafa fallið með miklum látum og talið það vera tilgerð.

C lýsir atvikum á þá leið að hann hafi verið að skemmta sér ásamt fjölskyldu sinni þegar hann tók eftir því að það liggur maður niður við hlið. Hann hafi því gengið að hliðinu þar sem hann sá M nágranna sinn. C kveðst hafa hringt í móður M sem hafi komið á bifreið sinni en M hafi verið dauðadrukkin og ekki viljað þiggja neina aðstoð. Kvaðst C hafa ætlað að hjálpa M á fætur og rétt honum hendi, þar sem hann stóð klovvega yfir M. Sagði C að M hafi ekki viljað aðstoðina og sparkað í klofið á C. Kveðst C hafa brugðið við þetta og í kjölfarið slegið til M. Aðspurður kvaðst C ekki muna hvar hann hafi slegið M né heldur hvort það hafi verið með flötum lófa eða krepptum hnefa. Sagði C jafnframt að M hafi ekki viljað fara með móður sinni en sjúkrabifreið hafi komið stuttu síðar og flutt M á brott. Kvaðst C ekki hafa séð M fyrr en hann lá við hliðið og að hann hafi lítil samskipti átt við M. Sagði hann M hafa verið með hund sem valdið hafi ótta hjá barnabarni sínu og hann hafi verið beðinn um að vera með hann í bandi þegar hann sé hjá foreldrum sínum. Það hafi aldrei hafa verið neitt vandamál, hundurinn hafi bara verið sóttur og að hundurinn hafi margoft komið áður.

V hefur hafnað bótaskyldu úr frítímaslysatriyggingu, sem innifalin er í fjölskyldutryggingu M, með vísan til þess að tryggingin taki ekki til slysa sem vátryggður verður fyrir í handalögmáli eða í refsiverðum verknaði. Vísar V m.a. til þess að í lögregluskýrslu séu atburði raktir og þar komi fram að þegar A var að fjarlægja hundinn af lóðinni hafi M rifið í öxl hennar og snúið henni við. Við það hafi M verið ýtt og hann dottið í jörðina. Einnig hafi M sparkað í mann sem kom og ætlaði að aðstoða. Þá vísar V til þess að í sjúkragögnum komi fram að M hafi lent í stimpingum við aðila og að tjónþoli lýsi atburðum á nokkra mismunandi vegu. Enn fremur vísar V til þess að ekkert styðji frásögn M um að hann hafi verið sparkaður niður.

M fellir sig ekki við niðurstöðu V og heldur því fram að slysið verði ekki rakið til þátttöku M í handalögmálum. Byggir M m.a. á því að það sé rangt að hann hafi gripið í öxl A heldur hafi hann einungis ætlað sér að gera það en verið sparkaður niður áður. Þá byggir M á því að jafnvel þó hann hefði tekið í öxlina á C sé ekki unnt að líta á það sem þátttöku í handalögmálum sbr. dómur Hæstaréttar í máli 529/2011 þar sem það var ekki talin þátttaka í handalögmálum að toga í hendi manns og ýta við honum eftir orðahnippingar. Enn fremur vísar M til þess að ekki skipti máli varðandi bótaskyldu í málinu hvort M hafi verið sparkaður niður eða hvort hann féll um sjálfan sig eins og vitni hafa lýst, þar sem ljóst verði að teljast að hann hafi ekki tekið þátt í handalögmálum. M hafnar því alfarið að hafa sparkað í aðila eftir að hann féll til jarðar og vísar til þess að það hafi verið honum ómögulegt þar sem hann var lærleggsbrotinn. Hann hafi hins vegar haft réttmæta ástæðu til að óttast fólkið þar sem honum var veitt hnefahögg í andlitið þar sem hann lá bjargarlaus og sárþjáður. Þá hafnar M því að það hafi einhverja þýðingu í málinu hvað gerðist eftir að hann varð fyrir meiðslunum.

Álit.

Ágreiningur þessa máls snýr að því hvort líkamstjón M sé bótaskyld úr slysatriyggingu fjölskyldutryggingar. Samkvæmt vátryggingarskilmálum V fyrir slysatriyggingu þá sem hér er til skoðunar greiðir vátryggingin bætur vegna slyss sem vátryggður verður fyrir í frístundum sínum. Þó bætir vátryggingin ekki slys sem vátryggður verður fyrir í handalögmálum.

Ósamræmi er í lýsingum aðila á málsatvikum en gögn málsins bera með sér að M hafi gripið eða reynt að grípa í öxlina á A áður en hann féll til jarðar eða var sparkaður niður af B sem var fyrir aftan M. Þá verður að teljast ljóst að M hafi lærleggsbrotnað á þessum tímapunkti, þ.e. þegar hann féll til jarðar. Ósannað verður að teljast að M hafi gripið í öxl A og ber V sönnunarbyrðina fyrir því. En jafnvel þó það teldist sannað verður ekki litið svo á að sú meinta háttsemi M að grípa í öxlina á A teljist til þátttöku í handalögmálum. Af þeirri lýsingu sem liggur fyrir verður m.ö.o. ekki talið sannað að líkamstjón M verði rakið til þátttöku hans í handalögmálum eða að um hafi verið að ræða handalögmál sem ekki falla undir skilmála tryggingarinnar skv. ákvæði I liðar 24. gr. vátryggingarskilmálans.

Í skilmála tryggingarinnar er slys skilgreint, þar sem fram kemur að „með orðinu slys er átt við skyndilegan utanaðkomandi atburð sem veldur meiðslum á líkama þess sem tryggður er og gerist án vilja hans. Við meiðsli á útlimum og vegna tannbrota er þess þó eingöngu krafist að um skyndilegan atburð sé að ræða sem veldur meiðslum á líkama tryggðs og gerist án vilja hans. [..]“ Hvort sem litið verður til atvikalýsingar M sjálfs eða annarra sem voru á svæðinu er ljóst að um er að ræða meiðsl á útlím sem urðu skyndilega og án vilja M. Þar af leiðandi er ljóst að um var að ræða slys í skilningi vátryggingarskilmálans og að undantekningarákvæði skilmálans á ekki við.

Niðurstaða.

M á rétt á bótum úr slysatryggingu fjölskyldutryggingar sinnar hjá V.

Reykjavík, 20. júní 2023.

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Guðmundur Stefán Martinsson